

Államvizsgatételek 2020/2021

Magyar nyelv és kultúra – tolmács-fordító szak (mpMA)

Államvizsgatárgyak:

1. Mad'arský jazyk a kultúra
2. Preklad a tlmočenie

Mad'arský jazyk a kultúra (szóbeli vizsga)

1. A kétnyelvűség általános kérdései: mibenléte, elterjedtsége, típusai. A társadalmi kétnyelvűség mibenléte, eredete, főbb kérdései. Nyelvi kisebbségek, az őshonos és a bevándorló kisebbségek, jelnyelvi kisebbségek.
Všeobecné otázky bilingvizmu: pojem bilingvizmu, rozšírenosť, typy bilingvizmu. Pojem, pôvod a hlavné otázky spoločenského bilingvizmu. Jazykové menšiny, autochtónne a imigrantské menšiny, menšiny s posunkovým jazykom.
2. Nyelvmegtartás és nyelvcseré. Nyelvi emberi jogok, nyelvpolitika.
Udržanie si jazyka a jazyková asimilácia. Jazykové ľudské práva, jazyková politika.
3. Kétnyelvűség és oktatás. Az első nyelv, második nyelv és idegen nyelv fogalma. A kétnyelvű oktatási programok típusai. Az anyanyelvi nevelés sajátosságai kétnyelvű környezetben.
Bilingvizmus a výučba. Pojem prvého, druhého a cudzieho jazyka. Typy bilingválnych vzdelávacích programov. Špecifiká výučby materinského jazyka v bilingválnom prostredí.
4. A kétnyelvű kommunikáció mibenléte és válfajai. Verbális repertoár, kommunikatív kompetencia, nyelvválasztás; a nyelvhasználat színterei. A kódváltás mibenléte, válfajai, főbb kérdései. A kódváltás jelzése.
Pojem a druhy bilingválnej komunikácie. Verbálny repertoár, komunikatívna kompetencia, výber jazyka; domény používania jazyka. Pojem, druhy a hlavné otázky striedania kódov. Signalizácia prepnutia kódov.
5. A kétnyelvűség nyelvi következményei: az interferencia, a kölcsönzés és a maradványhatás fogalma, különbsége. Kölcsönzéstermékek a nyelvi rendszer egyes síkjain, különös tekintettel a kölcsönzavakra.
Jazykové dôsledky bilingvizmu: pojem interferencie, prevzatia, substrátu, superstrátu a adstrátu, rozdiel medzi nimi. Prevzatia na jednotlivých úrovniach jazykového systému, so zreteľom na lexikálne výpožičky.
6. Az egyéni kétnyelvűség mibenléte, kialakulása, főbb kérdései. A kétnyelvű egyén. Nyelvelsajátítás egy- és kétnyelvű környezetben. Az egyéni kétnyelvűség típusai.
Pojem, vznik, základné otázky individuálnej dvojjazyčnosti. Bilingválny jednotliviec. Osvojovanie si jazyka v monolingválnom a v bilingválnom prostredí. Typy individuálneho bilingvizmu.
7. A nyelvi tévhitek főbb kérdései. Nyelvi mítoszok, nyelvi babonák, nyelv művelői babonák. A nyelvi ideológiák főbb kérdései. A legfontosabb nyelvi ideológiák jellemzése.

Hlavné otázky jazykových bludov. Jazykové mýty, jazykové povery, povery v jazykovej kultúre. Hlavné otázky jazykových ideológií. Charakteristika najdôležitejších jazykových ideológií.

8. A nyelv alakítás főbb irányzatai (nyelvművelés, nyelvtervezés, nyelvmenedzselés), ezek sajátos feladatai a kétnyelvűség körülményei közt.

Hlavné smery jazykového manažmentu (jazyková kultúra, jazykové plánovanie, teória jazykového manažmentu). Špecifické úlohy jazykového manažmentu v podmienkach bilingvizmu.

Preklad a tlmočenie (szimultán tolmácsolás szlovákról magyar nyelvre)

Az egyes tételek témakörök formájában vannak megadva. Mindegyik témakörhöz altémák tartoznak. Az egyes altémákhoz tartozó videók pedig a <https://webgate.ec.europa.eu/sr/> honlapon érhetők el. (A különféle „Zákon o...” és „novela zákona” típusú videók nem részei az államvizsgának.)

1. Környezetvédelem (Environment)
2. Életmód (Consumers, Economic and Monetary Affairs)
3. Egészségügy (Health)
4. Társadalom (Information Society, Sociology)
5. Kultúra (Culture)

